

รายงานโรคและภัยสุขภาพที่น่าสนใจ ตามแนวชายแดน

ประจำสัปดาห์ 2 - 8 ก.พ. 2566

เหตุการณ์อื่น ๆ ที่สำคัญประจำสัปดาห์

- 1 กุมภาพันธ์ 2566 จ.แม่ฮ่องสอน ได้เปิดสถานีอัดประจุรถยนต์ไฟฟ้าเพื่อส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาดตามยุทธศาสตร์ “การตระหนักรู้และใช้พลังงานอย่างชาญฉลาด” สำหรับสถานีอัดประจุไฟฟ้านี้เป็นสถานีแห่งแรกที่เปิดให้บริการในจังหวัดเพื่อดำเนินการตามยุทธศาสตร์ Smart City ที่มุ่งเน้นในการพัฒนาเมืองแม่ฮ่องสอนให้เป็นเมืองอัจฉริยะทางพลังงานสามารถรองรับการใช้งานยานยนต์ไฟฟ้ารูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน และช่วยสนับสนุนพี่น้องชาวแม่ฮ่องสอน รวมทั้งนักท่องเที่ยวให้สามารถใช้ชีวิตในการเดินทางได้อย่างสะดวกสบาย และมีความปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น
- สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้รับการรับรองหลักสูตรการศึกษา ด้านผดุงครรภ์จาก International Confederation of Midwives (ICM) เป็นประเทศแรกในอาเซียน โดย ICM เป็นองค์กรพัฒนาเอกชนที่ได้รับการรับรองให้เป็นตัวแทนของการผดุงครรภ์ทั่วโลก ได้ทำการประเมินหลักสูตรการศึกษาผดุงครรภ์ของสถาบันวิทยาลัยวิทยาศาสตร์สุขภาพในแขวงจำปาสัก หลวงพระบาง และเชียงแขวง ซึ่งหลักสูตรของสถาบันการศึกษาดังกล่าว สามารถผลิตผดุงครรภ์ที่ตอบสนองความต้องการด้านสุขภาพของมารดาได้ถึงร้อยละ 80 และยังคงช่วยลดการเสียชีวิตของมารดาระหว่างตั้งครรภ์และการคลอด ทั้งนี้ยังมีการเชื่อมต่อการให้บริการกับเครือข่ายบริการด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องอีกด้วย

ภัยใกล้ตัว “ พิษจากสารตะกั่ว ”

ข้อมูลจากการรายงานโรคระบาด กรมควบคุมโรค สัปดาห์ที่ 5 (30 ม.ค. - 5 ก.พ.66) จากการตรวจสุขภาพผู้ที่ทำงานในโรงงานถลุงแร่ตะกั่ว จ.ราชบุรี พบผู้ที่มีภาวะระดับสารตะกั่วในเลือดสูงเกินค่ามาตรฐาน จำนวน 18 ราย และในสัปดาห์นี้ พบเพิ่มขึ้นอีกจำนวน 6 ราย ทั้งหมดอยู่ระหว่างการสอบสวนโรคตะกั่วเป็นธาตุที่ปนเปื้อนอยู่ในสิ่งแวดล้อมโดยทั่วไปสามารถเข้าสู่ร่างกายได้ 3 ช่องทาง ได้แก่ 1. ทางเดินอาหารโดยการรับประทานอาหารที่อาจปนเปื้อนมาในอาหาร 2. ทางการหายใจ โดยการสูดเอาฝุ่น ควัน ไอระเหย เช่น ควันรถ ควันบุหรี่ ควันจากโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับสารตะกั่ว และ 3. ทางผิวหนัง มักจะเกิดขึ้นกับผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับน้ำมันเบนซินเนื่องจากสารตะกั่วที่อยู่ในน้ำมันเบนซินสามารถดูดซึมผ่านผิวหนังได้ดี อาการพิษจากสารตะกั่วมี 2 ประเภท พิษเฉียบพลัน มักจะพบในเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี อาการเริ่มต้นด้วย ชักและหมดสติ อาจมีอาการอื่นนำมาก่อน เช่น ซึม เบื่ออาหาร ภาวะช็อค อาเจียน กระสับกระส่าย อาการจะรุนแรงมากขึ้น ใน 3 - 6 สัปดาห์ต่อจากนั้นจะเข้าสู่อาการของโรคเนื้อสมองเสื่อม สำหรับพิษตะกั่วเรื้อรัง อาการอาจไม่ชัดเจนคือ มีอาการชัก พฤติกรรมเปลี่ยนแปลง มีความผิดปกติทางสติปัญญา อาจพบอาการปลายประสาทอักเสบ ในเด็กโตอาจมีแนวเส้นตะกั่ว (Lead line) ที่เหงือก ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของโรค อย่างไรก็ตามหากสงสัยว่าตนเองอาจได้รับสารตะกั่วเนื่องจากมีอาการเข้าข่ายสงสัยหรือเกี่ยวข้องกับปัจจัยเสี่ยง เช่น อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เสี่ยง หรือประกอบอาชีพที่เสี่ยงควรรีบพบแพทย์เพื่อรับการตรวจวินิจฉัยที่ถูกต้อง เพราะการสะสมของสารตะกั่วในปริมาณสูงมากอาจก่อให้เกิดอันตรายถึงชีวิตได้

ข้อเสนอแนะสำหรับเจ้าหน้าที่

จนท. แจ้ง อสต. ประสานกับ จนท.สาธารณสุข ร่วมกันประชาสัมพันธ์ลูกบ้าน ให้ทราบถึงพิษจากสารตะกั่ว การสังเกตอาการเบื้องต้น รวมทั้งปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ และหากที่พักอาศัยอยู่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับสารตะกั่ว ควรหมั่นทำความสะอาด กำจัดฝุ่นละอองในที่พักอาศัย สวมหน้ากากอนามัย ในเด็กควรระวังการเล่นดินไม่ควรให้ดินเข้าปาก หลังเล่นควรล้างมืออาบน้ำให้สะอาดทุกครั้ง หากบริเวณบ้านมีลำธาร ห้วย หนอง บึง ไม่ควรนำน้ำจากแหล่งดังกล่าว มาใช้อุปโภค บริโภค เนื่องจากอาจมีการปนเปื้อนของสารตะกั่วได้ หากอยู่ในพื้นที่เสี่ยงควรพบแพทย์เพื่อตรวจระดับสารตะกั่วในเลือดเป็นระยะ ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยต่อสุขภาพของตนเอง

รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดย

โครงการพัฒนาขีดความสามารถการทำงานร่วมกับหลายภาคส่วนเพื่อการตรวจจับและตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข
ในพื้นที่ชายแดน
สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
สนับสนุนโดยศูนย์ความร่วมมือ ไทย - สหรัฐ ด้านสาธารณสุข

อ้างอิง

- <https://www.rama.mahidol.ac.th/poisoncenter/th/pois-cov/Lead>
- <https://www.pobpad.com/%E0%B8%9E%E0%B8%B4%E0%B8%A9%E0%B8%88%E0%B8%B2%E0%B8%81%E0%B8%AA%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%95%E0%B8%B0%E0%B8%81%E0%B8%B1%E0%B9%88%E0%B8%A7-lead-poisoning>
- <http://odpc9.ddc.moph.go.th/Knowledge/enocc2.html>
- <https://maehongson.prd.go.th/th/content/category/detail/id/9/iid/155218>
- <https://laotiantimes.com/2023/01/26/laos-first-country-in-asean-to-achieve-international-midwifery-education-accreditation/>
- ขอบคุนภาพจาก: <https://www.entech.co.th/dadolab-heavy-metal/?lang=th>